

Fredsörelsen i Kungälv

Firandet av mänskliga rättigheters dag 2013-12-10

Lars-Olof Olsson hälsade ca 20 åhörare välkomna till mötet med att ge en tillbakablick på vårt firande av MR-dagen. Första gången vi firade var 1987 tillsammans med Fredsam i Göteborg. Under flera år var det fackeltåg och möten utomhus, men på senare år har vi träffats i Mimers hus.

I år hade vi bjudit in Ulrika Falk från Göteborgs Räddningsmission och hon talade över rubriken *"En enkel till Sverige – all excluded."* Ulrikas huvudsakliga arbete gäller den öppna förskolan i Matteuskyrkan i Majorna, där de i år haft 23 barn inskrivna, huvudsakligen romska barn. Man uppskattar att det finns 40 -50 barn i Göteborg, som tillhör den här utsatta gruppen, och av dessa går 8 – 9 barn i skolan.

Ulrika talade om bakgrunden till att vi nu har många EU-migranter i vårt land. Det är ekonomisk kris i Europa och Europas fattigdom blir synlig på våra gator. De som kommer är ingen homogen grupp. Många kommer på grund av att de inte kan försörja sig i sitt hemland. Andra kommer eftersom de är diskriminerade och förföljda i sitt hemland, t.ex. romer. De flesta har hört att det finns bättre möjligheter i Sverige. De söker trygghet och bättre förutsättningar för sig och framför allt för sina barn.

Ulrika uppehöll sig mest vid romernas situation, som hon kände till bäst. Romerna är en erkänd minoritet i Sverige. Det finns 10 -12 miljoner romer i Europa, 50 000 i Sverige och 3 500 i Göteborg. De har en gemensam historia av utvisning, kränkning, förföljelse, slaveri och massmord. Romer står utanför samhället när det gäller boende, arbete, hälsa och utbildning. Boendet eftersom de ofta inte får hyra eller köpa sin bostad. Arbetslösheten är hög, ofta beroende på kort utbildning. De kanske inte har gått i skolan alls p.g.a. trakasserier och diskriminering. Dåliga hälsoförhållanden leder till kortare livslängd. Det finns inkluderingsplaner för romer i alla EU-länder, men det finns inga sanktioner för dem som inte följer planerna. En undersökning om vart EU-migranterna helst vill resa, visar att Sverige kommer på tolfte plats, inte på första som vi ibland tror.

När EU-migranter kommer till Sverige har de rätt att stanna här i tre månader, sedan måste de få uppehållsrätt. För att få det måste de kunna försörja sig själva, d.v.s. ha ett arbete eller andra ekonomiska tillgångar samt en sjukförsäkring. Man kan också vara inskriven på universitet eller högskola eller vara familjemedlem till någon med uppehållsrätt. Huvudsaken är att man inte belastar vårt sociala välfärdssystem. Praxis är att det enda bistånd, som socialtjänsten betalar ut, är bidrag till hemresa.

Här i Göteborg försörjer man sig på att tigga, panta burkar, spela musik eller sälja Faktum. En vanlig dagsinkomst kan vara 75 – 80 kronor. Ofta bor man tillsammans i en lägenhet, som man betalar 50 – 75 kronor/natt för. Då blir det inte mycket pengar över till mat. Men ofta bor man tillsammans med sin familj eller andra i ett nätverk, som hjälper varandra. Det som vi ibland tror är organiserade tiggargrupper, kan vara någon i nätverket, som kommer och samlar upp pengarna för att de inte skall bli stulna.

Vad görs då i Göteborg? År 2008 väckte det stor uppmärksamhet, när Meros camping i Göteborg stängdes. Då gjordes en utredning, som ledde till att en arbetsgrupp skapades. Ett resultat av dess arbete blev, att det nu finns en samverkan mellan socialtjänsten och frivilliga organisationer. I år har

man startat en öppen förskola och en dagcentral samt skapat nattplatser för EU-migranterna och andra utsatta människor.

En av frivilligorganisationerna är Göteborgs Räddningsmission, som arbetar med tre perspektiv – barnens situation, inkludering och delaktighet samt långsiktighet. En grund för detta är utbildning.

Göteborgs Räddningsmission erbjuder öppen förskola, mötesplats för vuxna, stöd i kontakter med skola och sjukvård, samhällsinformation, kurs i svenska och försöker uppfylla basbehoven. Dessutom vill de sprida information om romernas situation och öka förståelsen hos infödda svenskar.

Vi frågade Ulrika hur vi bäst hjälper dessa utsatta människor och hon föreslog att vi skall visa solidaritet, ge pengar, motverka antiziganism och fördomar, ge bidrag till de organisationer som arbetar med att hjälpa samt att söka mer information.

Därefter blev det tid för många frågor från åhörarna, innan Lars-Olof tackade Ulrika för hennes medverkan och överlämnade boken *Noveller för världens barn*. Som avslutning läste han ur en av novellerna. Sedan informerade han om Fredsrörelsens program våren 2014 och därefter gjordes en insamling till Räddningsmissionen.

Kungälv 2013-12-10

Märit Larsson